

Từ tuần 5 đến tuần 6

Tiết:5,6

TIẾT 05+06

CHỦ ĐỀ 2: VẼ ĐẸP DI TÍCH

BÀI 3: HÌNH ẢNH DI TÍCH TRONG SÁNG TẠO MĨ THUẬT

I. MỤC TIÊU

1.1. Năng lực mỹ thuật

- *Quan sát và nhận thức thẩm mỹ:* Hình thành, phát triển kỹ năng quan sát. Biết khai thác vốn văn hóa truyền thống trong sáng tạo SPMT.
- *Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ:* Lựa chọn được công cụ, vật liệu phù hợp để tạo để tạo thành sản phẩm. Biết được mối quan hệ giữa cảnh quan, không gian di tích và chủ động sử dụng hình, màu/khối để thể hiện thành SPMT.
- *Phân tích và đánh giá thẩm mỹ:* Phân tích được TPMT/ SPMT thể hiện về vẻ đẹp của di tích và giới thiệu với thầy cô, bạn bè và người thân.

1.2. Năng lực chung

- *Tự chủ và tự học:* Chủ động, tích cực thực hiện những nhiệm vụ được giao trong nhóm. Tự sưu tầm được các vật liệu để tạo sản phẩm. Điều chỉnh những sai sót, hạn chế khi giáo viên và các thành viên trong nhóm góp ý.
- *Giao tiếp và hợp tác:* Trao đổi thông tin giữa cá nhân, nhóm, lớp cùng hoàn thành nhiệm vụ học tập. Nhận xét được những ưu điểm, thiếu sót của bản thân và từng thành viên trong nhóm khi được giao nhiệm vụ thảo luận và làm bài tập thực hành nhóm.
- *Giải quyết vấn đề và sáng tạo:* Chú ý lắng nghe và tiếp cận thông tin, ý tưởng liên quan đến tạo sản phẩm với sự cân nhắc, chọn lọc.

1.3. Năng lực đặc thù khác

- *Năng lực ngôn ngữ:* Sử dụng ngôn ngữ nói, thuyết trình để giới thiệu, trình bày, phản biện, tranh luận về nội dung học tập.

2. Phẩm chất

- *Trách nhiệm:* Tự giác hoàn thành công việc mà bản thân được phân công, phối hợp với thành viên trong nhóm để hoàn thành nhiệm vụ. Chủ động tham gia giữ gìn và bảo tồn di sản văn hóa của quê hương, đất nước.
- *Chăm chỉ:* Không ngừng học hỏi, tìm tòi kiến thức.
- *Trung thực:* Nghiêm túc trong việc đánh giá sản phẩm mỹ thuật của bản thân và nhóm bạn.
- *Yêu nước:* Có tình yêu đối với di sản văn hóa của quê hương, đất nước. Có ý thức bảo tồn và phát huy những giá trị thẩm mỹ về các di tích lịch sử ở địa phương.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên

- Máy tính.
- Một số hình ảnh, clip liên quan đến bài học như sản phẩm/ TPMT trình chiếu trên Powerpoint để HS quan sát như: hình ảnh một số di tích lịch sử của đất nước, hình ảnh một số SPMT của học sinh.
- Tranh, ảnh di tích, danh lam thắng cảnh ở địa phương.

2. Học sinh

- Sưu tầm tranh ảnh một số di tích ở địa phương.
- Công cụ: màu vẽ, chì, giấy màu, giấy A4...

III. TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY-HỌC.

1. HOẠT ĐỘNG MỞ ĐẦU (5 phút)

a) Mục tiêu

- HS nắm được chủ đề bài học. Huy động được những kiến thức thực tế để phục vụ cho học tập.
- Tạo hứng thú học tập cho học sinh.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

- Giáo viên (GV) yêu cầu HS thực hiện ở lớp những nhiệm vụ sau:

Nội dung nhiệm vụ:

- Trưng bày tranh, ảnh về di tích ở địa phương.
- Em hãy chia sẻ về các di tích mà em đã sưu tầm.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS thực hiện nhiệm vụ tại lớp, trình bày theo thực tế. GV theo dõi, điều hành.

Sản phẩm dự kiến

- HS trưng bày tranh, ảnh theo nhóm bàn.
- Chia sẻ những hiểu biết về các di tích theo hiểu biết.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

- GV cho 3 - 4 HS giới thiệu và trình bày.

Bước 4: Kết luận, nhận định

GV kết luận: Trên đất nước ta có rất nhiều di tích lịch sử có giá trị về văn hóa cũng như nghệ thuật. Đặc biệt có một số nhiều di tích kiến trúc được công nhận là di sản văn hóa thế giới như di tích cô đô Huế, di tích thánh địa Mỹ Sơn, di tích thành nhà Hồ, di tích Hoàng thành Thăng Long. Ngoài ra có hàng trăm di tích được Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch xếp hạng di tích cấp quốc gia. Từ các di tích này các họa sĩ đã khai thác để sáng tạo nên nhiều tác phẩm mỹ thuật có giá trị nghệ thuật...

2. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

a) Mục tiêu

- Biết và có khả năng quan sát hình dáng bên ngoài của di tích.
- Thông qua phân tích một số TPMT thể hiện vẻ đẹp di tích, HS biết được cách xây dựng bố cục, sử dụng hình, màu để thể hiện vẻ đẹp di tích.
- Hiểu cách thực hành, sáng tạo SPMT thể hiện vẻ đẹp di tích.

b) Tổ chức thực hiện

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	SẢN PHẨM DỰ KIẾN
2.1. Quan sát (10 phút)	
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - GV chia lớp thành 4 nhóm HS, yêu cầu mỗi nhóm HS thực hiện một nhiệm vụ theo các nội dung:	1. Hình ảnh minh họa SGK Mỹ thuật 7, trang 13: <i>Hình 1. Chùa của người Khor-me, tỉnh Sóc Trăng:</i> Những họa tiết trang trí ở đây đều mang đặc

Nội dung thảo luận.

1. Quan sát hình ảnh minh họa SGK Mĩ thuật 7, trang 13 trả lời câu hỏi:

- *Nêu hiểu biết của em về di tích có trong mỗi bức ảnh ?*

- *Chia sẻ về một vài di tích khác mà em biết?*

2. Quan sát hình ảnh minh họa SGK Mĩ thuật 7, trang 14 trả lời câu hỏi:

- *Vẽ đẹp di tích được thể hiện như thế nào trong tác phẩm mĩ thuật?*

- *Hòa sắc, không gian trong hai bức tranh này có gì khác nhau?*

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS thực hiện nhiệm vụ tại lớp, thảo luận, trả lời câu hỏi theo nhóm được phân chia. GV theo dõi, điều hành.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

- GV chọn 1- 2 nhóm trình bày phần tìm hiểu, các nhóm khác nhận xét, bổ sung, chia sẻ các ý kiến của mình;

Bước 4: Kết luận, nhận định

- GV: Nhận xét, kết luận.

trung kiến trúc Khmer với nhiều tháp nhỏ trên mái chùa, phía đầu hồi chạm trổ hình rắn uốn lượn.

Hình 2. Di tích tháp Nhạn, tỉnh Phú Yên:

Tháp có hình tứ giác với 4 tầng, càng lên cao càng thu nhỏ lại so với tầng dưới, nhưng vẫn theo phong cách tầng dưới. Tháp cao khoảng 23,5m. Mỗi cạnh chân tháp dài 10m. Tháp Nhạn là công trình kiến trúc nghệ thuật có giá trị lịch sử cao của người Chăm.

Hình 3. Nhà gươl của người Cơ-tu ở Hòa Vang, Đà Nẵng:

Nhà gươl là một biểu tượng văn hóa cao nhất của người Cotu. Nó như một bảo tàng nghệ thuật sống, là cầu nối giữa con người với vũ trụ, nơi lưu giữ những giá trị tinh thần thiêng liêng, nơi gửi gắm niềm tin vào thần linh, ông bà, tổ tiên của người Cơ Tu.

Hình 4. Văn Miếu - Quốc Tử Giám, Hà Nội:

Quần thể kiến trúc Văn Miếu – Quốc Tử Giám bao gồm: hồ Văn, khu Văn Miếu – Quốc Tử Giám và vườn Giám, mà kiến trúc chủ thể là Văn Miếu - nơi thờ Khổng Tử và Quốc Tử Giám - trường đại học đầu tiên của Việt Nam. Khu Văn Miếu – Quốc Tử Giám có tường gạch vồ bao quanh, phía trong chia thành 5 lớp không gian với các kiến trúc khác nhau.

Một số di tích khác: di tích Hỏa Lò, quần thể kiến trúc Cố đô Huế, khu đền tháp Mỹ Sơn, phố cổ Hội An,...

2. Hình ảnh minh họa SGK Mĩ thuật 7, trang 14:

Vẽ đẹp di tích được thể hiện trong tác phẩm mĩ thuật thông qua đường nét, màu sắc, hoạt động của con người...

Sự khác nhau của hai bức tranh:

	Bức tranh “Chùa tháp Phổ Minh”	Bức tranh “Ô Quan Chưởng”
<i>Hòa sắc</i>	<i>Sử dụng gam màu son kết hợp với màu xanh, trắng (vỏ trùng), đen (sen)</i>	<i>Các viên gạch màu nâu, thô, nhám có sắc độ đậm tạo</i>

	<i>then)... trong sơn mài truyền thống tạo nên màu sắc độc đáo.</i>	<i>nên sự tương phản mạnh giữa hình và nền.</i>
<i>Không gian</i>	<i>Toàn cảnh, thể hiện không gian rộng lớn của cảnh động với những hoạt động quen thuộc của người nông dân.</i>	<i>Cận cảnh, góc hẹp</i>

kết luận: Di tích kiến trúc là những công trình có ý nghĩa, giá trị về mặt lịch sử, văn hóa, nghệ thuật như : đình, đền, chùa, tháp,...Nhiều di tích đã được các họa sĩ khai thác để sáng tác nên tác phẩm mỹ thuật nổi tiếng theo cách tái hiện một phần, mô phỏng nguyên vẹn hay chỉ là gợi ý, tạo cảm hứng trong sáng tạo.

2.2. Cách thể hiện (10 phút)

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

- GV yêu cầu HS quan sát hình ảnh (tr 15, SGK MT7) thực hiện nhiệm vụ thảo luận nhóm đôi theo các nội dung:

Nội dung:

- *Trình bày các bước thực hiện sản phẩm mỹ thuật thể hiện vẻ đẹp di tích bằng hình thức đắp nổi đất nặn?*

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

HS thực hiện nhiệm vụ: tìm hiểu các bước thực hiện SPMT thể hiện vẻ đẹp di tích bằng hình thức đắp nổi đất nặn. (GV quan sát, điều hành).

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

GV tổ chức báo cáo, thảo luận:

- Chọn 3 - 4 HS trình bày các bước thể hiện sản phẩm, các nhóm khác nhận xét, bổ sung, chia sẻ các ý kiến của mình.

- GV cho HS thảo luận, chia sẻ về cách thực hành thể hiện với các chất liệu, cách thức khác nhau.

- *Nơi em ở có di tích nào tiêu biểu?*

Các bước thực hiện sản phẩm mỹ thuật thể hiện vẻ đẹp di tích chùa Cầu bằng hình thức đắp nổi đất nặn.

Bước 1: Tư tư liệu ảnh chụp/quan sát thực tế để tìm ý tưởng thể hiện SPMT .

Bước 2: Vẽ phác thảo hình cần thể hiện, trong đó đơn giản các chi tiết, hình rõ ràng, cân đối trong trang giấy/ bìa cần thể hiện.

Bước 3: Lựa chọn màu sắc cần thể hiện.

Bước 4: Thể hiện từ hình to đến nhỏ, dễ đến khó.

- Em sẽ thể hiện di tích đó bằng hình thức nào?

Bước 4: Kết luận, nhận định

- GV kết luận: Các em có thể thực hiện sản phẩm bằng nhiều cách thức, chất liệu khác nhau. Có thể thực hiện sản phẩm 2D hoặc 3D.

3. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP ,THẢO LUẬN (55 phút)

a) Mục tiêu

- HS lựa chọn và sử dụng được công cụ, vật liệu phù hợp để thực hành, sáng tạo.
- Thực hành được một SPMT về vẻ đẹp di tích nơi em ở theo hình thức yêu thích.
- Biết cách nhận xét, đánh giá được sản phẩm của cá nhân và các bạn.

b) Tổ chức thực hiện

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	SẢN PHẨM DỰ KIẾN						
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ GV giao cho HS nhiệm vụ tại lớp.</p> <p>Nội dung:</p> <p>1. Em hãy dùng hình thức vẽ hoặc làm mô hình thể hiện một SPMT mô phỏng vẻ đẹp di tích yêu thích.</p> <p>2. Hãy viết 1 đoạn ngắn giới thiệu về SPMT này.</p> <p>Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ HS thực hiện nhiệm vụ, GV quan sát, hỗ trợ, hướng dẫn HS.</p> <p>Bước 3: Báo cáo, thảo luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV yêu cầu HS thông báo mức độ hoàn thành sản phẩm của học sinh tại chỗ. - GV cho HS trưng bày sản phẩm mỹ thuật đã thể hiện và trả lời các câu hỏi gợi ý sau: <ul style="list-style-type: none"> + Sản phẩm của bạn thể hiện vẻ đẹp của di tích nào? + Hình ảnh di tích trong sản phẩm của bạn được thực hiện bằng cách nào? + Bạn sẽ sử dụng SPMT để trang trí không gian nội thất nào trong nhà? - GV hướng dẫn HS tự đánh giá sản phẩm của mình qua phiếu đánh giá. 	<p>1. Sản phẩm mỹ thuật của HS: vẽ hoặc mô hình thể hiện một SPMT mô phỏng vẻ đẹp di tích.</p> <p>2. Nội dung giới thiệu: + Tên SPMT, tên di tích, chất liệu và cách thể hiện.</p>						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Tiêu chí</th> <th style="text-align: center;">Điểm</th> <th style="text-align: center;">Tự ĐG</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lựa chọn và phối hợp được vật liệu để tạo được hình dáng</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Tiêu chí	Điểm	Tự ĐG	Lựa chọn và phối hợp được vật liệu để tạo được hình dáng	2		
Tiêu chí	Điểm	Tự ĐG					
Lựa chọn và phối hợp được vật liệu để tạo được hình dáng	2						

sáng tạo, phù hợp với sản phẩm		
Sản phẩm có bố cục cân đối, rõ nội dung, hình ảnh sinh động, đường nét phong phú, màu sắc hài hòa.	5	
Sản phẩm có tính sáng tạo và ứng dụng	3	
Tổng	10	
Bước 4: Kết luận, nhận định - GV nhận xét, đánh giá sản phẩm và phần chia sẻ của HS.		

4. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG (10 phút)

a) Mục tiêu

- Hình thành năng lực ứng dụng thẩm mỹ, gắn kết kiến thức, kỹ năng ở bài học với việc thực hiện các SPMT tham gia chương trình gây quỹ ủng hộ bạn nghèo vượt khó ở trường.

b) Tổ chức thực hiện

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	SẢN PHẨM DỰ KIẾN
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ GV giao cho HS nhiệm vụ Nội dung: <i>Em hãy lên kế hoạch thực hiện sản phẩm mỹ thuật để tham gia chương trình gây quỹ ủng hộ bạn nghèo vượt khó ở trường.</i> Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ HS thực hiện nhiệm vụ ở lớp. Bước 3: Báo cáo, thảo luận - GV tổ chức cho HS thực hiện lên kế hoạch thực hiện sản phẩm mỹ thuật gây quỹ theo gợi ý. - GV cho 1- 2 HS trình bày, các học sinh khác bổ sung. Bước 4: Kết luận, nhận định - GV kết luận: + SPMT tham gia chương trình cần hoàn chỉnh, có tính thẩm mỹ và đáp ứng được việc trưng bày, làm quà tặng. + SPMT sử dụng đa dạng chất liệu, hướng đến tính thân thiện với môi trường và căn cứ vào khả năng sưu tầm của mỗi cá nhân.	<i>HS nêu kế hoạch thực hiện sản phẩm mỹ thuật để tham gia chương trình gây quỹ ủng hộ bạn nghèo vượt khó ở trường theo các gợi ý:</i> - Mục đích yêu cầu: Tạo SPMT có thể treo, bày trong nhà hoặc sử dụng làm quà tặng. - Vật liệu sử dụng: sẵn có, tái sử dụng. - Thời gian thực hiện: ở nhà, ngoài giờ học.

+ SPMT được thực hiện cá nhân hoặc theo nhóm và thời gian thực hiện ở nhà hoặc ngoài giờ học ở trường (nếu bố trí được).

Giáo viên

**DUYỆT
TỔ CHUYÊN MÔN**

Lê Thị Sim

Họ và tên: **Nguyễn Thị Chiến**
Chức vụ: Tổ phó
Đơn vị: Trường THCS Ngô Mây
Thời gian ký: 03/11/2022

